

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av landstingets leverantörsregister

Rapport nr 07/2012

Oktober 2012

Eva M. R. Moe, revisor, revisionskontoret

Innehåll

1.	Sammanfattning	3
2.	Bakgrund	4
3.	Revisionsfrågor	4
4.	Avgränsningar	4
5.	Revisionskriterier	4
6.	Ansvarig styrelse eller nämnd	5
7.	Metod och genomförande	5
8.	Processbeskrivning	5
9.	Resultat av granskning	6
9.1.	Landstingets leverantörer	6
9.2.	Registrering av nya leverantörer i ekonomisystemet	6
9.3.	Registervård av leverantörsregister	7

1. Sammanfattning

Vi bedömer att landstinget inte har rutiner som säkerställer att korrekta uppgifter om leverantörer finns registrerade i landstingets leverantörsregister. Landstinget saknar beslutade och dokumenterade rutiner för hur leverantörsregistret ska hanteras både vad gäller upplägg av nya leverantörer och registervård av befintliga uppgifter.

Vår granskning visar att landstingets leverantörsregister bl. a. innehåller leverantörer som är i konkurs eller avregistrerade som bolag. En sammanställning över landstingets leverantörsregister visar att det inte finns något organisationsnummer registrerat i systemet för över 2 000 av de ca 12 800 leverantörerna.

Utifrån granskningen lämnar vi följande rekommendationer. Landstingsstyrelsen bör:

- Säkerställa att det finns dokumenterade rutiner för nyregistrering och ändring av befintliga leverantörsuppgifter i landstingets ekonomisystem. I detta ligger att organisationsnummer alltid ska kontrolleras och registreras i samband med upplägg av en ny leverantör.
- Säkerställa att leverantörsregistret innehåller uppdaterad och relevant information om företagen i syfte att landstinget hanterar utbetalningar på korrekt sätt.

2. Bakgrund

Under ett verksamhetsår passerar närmare 160 000 fakturor genom landstingets fakturahanteringssystem. I landstingets ekonomisystem finns drygt 12 800 aktiva leverantörer.

Enligt uppgift till revisionskontoret finns det brister i landstingets kontroll över leverantörsregistret. Exempel på brister är att organisationsnummer inte alltid finns registrerat i ekonomisystemet vilket får till följd att samma leverantör kan finnas upplagd flera gånger. En annan brist är att det idag inte finns någon rutin för att kontrollera de leverantörer som är registrerade i ekonomisystemet. Detta innebär att leverantörerna kan ligga som aktiva i ekonomisystemet även om de i verkligheten är avregistrerade, eller i konkurs.

En bristande kontroll av leverantörsregistret kan leda både till ekonomisk skada och förtroendeskada för landstinget.

Landstingets revisorer har beslutat att genomföra en granskning av landstingets leverantörsregister.

3. Revisionsfrågor

Den övergripande revisionsfrågan är om landstingsstyrelsen har en tillräcklig kontroll över landstingets leverantörsregister som säkerställer att landstinget inte riskerar att drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada.

- Finns dokumenterade rutiner för att kontrollera och registrera nya leverantörer i ekonomisystemet?
  - Är rutinerna ändamålsenliga?
- Finns dokumenterade rutiner för att löpande följa upp om företagsuppgifterna i leverantörsregistret är korrekta?

4. Avgränsningar

Granskningen är avgränsad till landstingets leverantörsregister i Agresso.

5. Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Skattelagstiftning
- Bokföringslagen
- Landstingets regelverk

6. Ansvarig styrelse eller nämnd

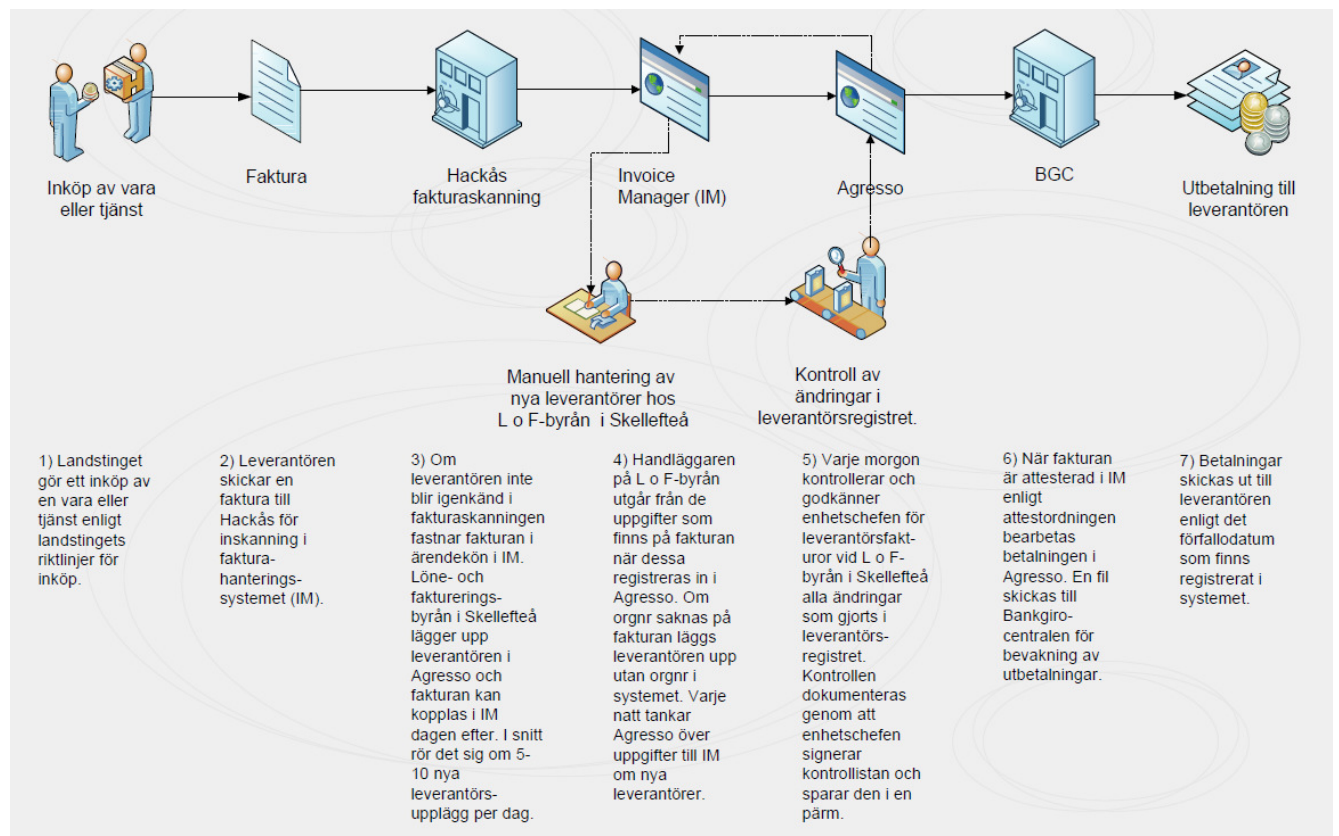
Landstingsstyrelsen är ansvarig för verksamhetsområde service som har till uppgift att hantera landstingets leverantörsregister.

7. Metod och genomförande

Granskningen har utförts genom registeranalys och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med berörd personal vid landstingets löne- och faktureringsbyrå.

8. Processbeskrivning

Fakturahanteringsprocessen innehåller flera steg från att någon hos landstinget gör ett inköp till att landstinget utbetalar pengar till leverantören.

Bilden ovan visar processen från att ett inköp blir gjort till att leverantörens faktura blir betald.

9. Resultat av granskning

9.1. Landstingets leverantörer

Landstingets leverantörer finns registrerade i ekonomisystemet Agresso. Samma uppgifter finns även i landstingets fakturahanteringssystem "Invoice manager" (IM).

Landstingets leverantörsreskontra innehåller cirka 12 800 aktiva leverantörer. Med "aktiv leverantör" menas att om en sådan leverantör skickar en faktura till landstinget blir fakturan utbetald efter attestering i fakturahanteringssystemet.

9.2. Registrering av nya leverantörer i ekonomisystemet

- Finns dokumenterade rutiner för att kontrollera och registrera nya leverantörer i ekonomisystemet?
  - Är rutinerna ändamålsenliga?

När en faktura (som gått via landstingets inskanningscentral i Hackås) har blivit inskannad i systemet IM knyts fakturan mot en befintlig leverantör i systemet. I de fall leverantören inte finns registrerad i systemet sedan tidigare fastnar fakturan i systemets ankomstkö. Handläggarna vid löne- och faktureringsbyrån kontrollerar ankomstkön dagligen och använder uppgifterna som finns på den inskannade fakturan för att registrera in leverantörsuppgifterna i landstingets ekonomisystem Agresso.

Ibland innehåller inte de inkommande fakturorna fullständiga uppgifter om leverantören. I dessa fall registrerar handläggarna in de uppgifter som finns tillgängliga på fakturan. Enligt uppgift från enhetschefen för leverantörsfakturer vid löne- och faktureringsbyrån kan handläggaren söka fram organisationsnummer via bankgironumret på bankgirocentralens webbplats. Det förekommer dock ibland att det inte finns något organisationsnummer på bankgirocentralens webbplats. I dessa fall registrerar handläggaren in leverantören i Agresso utan organisationsnummer.

Det finns inga dokumenterade rutinbeskrivningar för hur en ny leverantör ska registreras in i ekonomisystemet eller rutiner för vilka kontroller handläggaren bör utföra innan registreringen.

Enhetschefen för leverantörsfakturer har som rutin att dagligen ta ut en lista från ekonomisystemet som innehåller alla ändringar i leverantörsregistret. Med ändring avses både nyregistrerade leverantörer och ändringar av uppgifter hos en redan befintlig leverantör. Enhetschefen kontrollerar alla ändringar och signerar listan som därefter sparas i en pärm på enheten. Enhetschefen underviker att själv registrera in nya leverantörer eller göra ändringar i leverantörsregistret eftersom han har en kontrollerande funktion. I de fall enhetschefen gjort ändringar eller nyregistrerat uppgifter får någon av handläggarna på enheten kontrollera och signera listan för att säkerställa en tvåhandsprincip.

Vår kommentar

En genomgång av de aktiva leverantörerna i Agresso visar att 17 procent endast är registrerade med företagsnamnet i systemet. Det finns inget organisationsnummer knutet till dessa namn i ekonomisystemet.

Risker som detta kan innebära:

- Att landstinget kan göra utbetalningar till fel företag.
- Att det kan slinka igenom bluffakturor.
- Att landstinget riskerar att inte handla med en upphandlad part.

Knappt 10 procent av leverantörsposterna i Agresso är registrerade som dubletter. Detta är bl.a. en konsekvens av det inte är tvingande att ange organisationsnummer vid registrering av en ny leverantör.

Risker som detta kan innebära:

- Leverantörsöversikten blir oöverskådlig då samma leverantör kan finnas på flera leverantörsreskontror.
- Om ett leverantörssamarbete ska avslutas kan den som ska inaktivera leverantören i systemet missa att avsluta leverantören i sin helhet ifall samma leverantör finns registrerad med flera olika namn.
- Det kan finnas olika post- och bankgironummer kopplade mot olika namn till samma leverantör. Risk att pengar utbetalas till fel företag.

Landstinget har ett styrande dokument som heter "Attestregler" fastställt i augusti år 2012. Av dokumentet framgår att det åligger mottagningsattestanten att kontrollera om fakturan uppfyller kraven för verifikationer och rätt till momsavdrag.

En av uppgifterna som en faktura ska innehålla är leverantörens organisationsnummer och momsregistreringsnummer.

Vår rekommendation

Säkerställ att det finns dokumenterade rutiner för nyregistrering och ändring av befintliga leverantörsuppgifter i Agresso.

Vi rekommenderar att rutinen för registrering av nya leverantörer utvecklas så att organisationsnummer alltid kontrolleras och registreras i samband med upplägg av en ny leverantör. På detta sätt säkerställer landstinget att de fakturor som inkommer redan från början innehåller korrekt information. Detta bör även effektivisera fakturahanteringsprocessen och säkerställa att de leverantörer landstinget gör affärer med är registrerade som aktiva bolag.

9.3. Registervård av leverantörsregister

- Finns dokumenterade rutiner för att löpande följa upp om företagsuppgifterna i leverantörsregistret är korrekta?

Löne- och faktureringsbyrån har inga skriftliga rutiner för att göra kontroller av att rätt uppgifter om företagen är registrerade i leverantörsregistret.

Enligt uppgift från enhetschefen för leverantörsfakturor finns det inga rutiner för att löpande utföra registervård för att hålla leverantörsregistret uppdaterat med korrekta uppgifter.

I juni år 2012 fick löne- och faktureringsbyrå en lista från landstingets upphandlingsenhet som bland annat innehöll information om vilka av landstingets aktiva leverantörer som var i konkurs eller avregistrerade som bolag. Av sammanställningen framgår att 351 leverantörer var avregistrerade som bolag och 187 av leverantörerna hade gått i konkurs. Löne- och faktureringsbyrån har påbörjat ett uppställningsarbete för att inaktivera leverantörer i leverantörsregistret med utgångspunkt från uppgifterna i listan. När en leverantör får statusen inaktiv i ekonomisystemet går det inte att betala ut pengar till denna. Innan en leverantör inaktiveras i systemet gör handläggaren vid löne- och faktureringsbyrån en kontroll av om det finns obetalda fakturor eller kreditfakturor kvar i systemet som behöver någon form av åtgärd.

Vår kommentar

Om landstinget har aktiva leverantörer i sitt leverantörsregister som är avregistrerade, i konkurs eller har en skatteskuld hos Kronofogdemyndigheten kan det få konsekvenser för landstinget:

- Landstinget gör affärer med en part som kanske inte kommer att kunna leverera.
- Landstinget vet inte vem som är betalningsmottagare till fakturan om företaget är i konkurs eller avregistrerat. Det kan också vara svårt att fastställa betalningsmottagare när det inte går att kontrollera att post- eller bankgironumret är kopplat mot ett specifikt organisationsnummer.
- Om företaget har en skatteskuld kanske pengarna istället för att utbetalas till leverantören ska skickas direkt till företagets skattekonto hos Skattemyndigheten.

Vår rekommendation

Vi rekommenderar att landstinget inför skriftliga rutiner som innebär återkommande kontroller vilka säkerställer att rätt uppgifter om företagen finns i leverantörsregistret.

Umeå den 18 oktober 2012

Eva M. R. Moe

Revisor